

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/42409
GK.142

Sayı : 89456481/610-445
Konu : Yazılı soru önergesi (7/42409)

25-09-2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 02.05.2014 tarih ve 7/42409 sayılı yazınız.
b) 06.05.2014 tarih ve 2092 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Celal ADAN tarafından verilen 7/42409 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

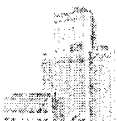

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (1 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Bilgi:
Başbakanlık

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN CELAL ADAN'IN 7/42409 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Ülkemiz, iş sağlığı ve güvenliği alanında önemli değişimlerin ve gelişmelerin yaşandığı bir süreçten geçmektedir. Bakanlığımız, meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısının oluşturulması için yoğun çaba sarf etmiştir. İlgili kamu kurum/kuruluşlarının ve sosyal tarafların görüşü alınarak Bakanlığımız tarafından hazırlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile iş sağlığı ve güvenliği konusu ilk kez müstakil bir kanunla ele alınmıştır.

Kanunun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinde en iyi koşulları hedefleyerek, işyerlerinin mevcut durumunun sürekli iyileştirilmesi olmuştur. Bu amaçla, kamu, özel sektör ya da çalışan sayısı ayrımı yapılmaksızın tüm işyerleri ve çalışanlar Kanun kapsamına alınmış olup kanunda genel bir önleme yaklaşımını benimseyen risk değerlendirmesi yapmak/yaptırmak yükümlülüğü getirilmiştir.

Söz konusu kanun iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin mevzuatın genel ilkelerini düzenlenmiş olmakla birlikte daha dinamik yapıda olması gereken teknik konular ve ayrıntılar için dayanağını kanundan, ilgili diğer mevzuatlardan ve çerçeve direktiflerden alan alt düzenlemeler yapılmıştır.

Alt düzenlemelerin isimleri, Resmi Gazetede yayımlandıkları tarih ve sayılarına ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir:

Yönetmelikler:

- İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği (29.12.2012 tarihli ve 28512 sayılı R.G.)
- İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği (29.12.2012 tarihli ve 28512 sayılı R.G. (Değ. 31.01.2013-28545 s. R.G.))
- İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki ve Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik 29.12.2012 tarihli ve 28512 sayılı R.G.(Değ. 31.01.2013-28545 s. R.G.) (Değ. 11.10.2013-28792 s.R.G.))
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik (18.01.2013 tarihli ve 28532 sayılı R.G.)
- Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik (25.01.2013 tarihli ve 28539 sayılı R.G.) (Değ.16.01.2014-28884 s. RG)
- Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi Yönetmeliği (05.02.2013 tarihli ve 28550 sayılı R.G.)
- Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (21.02.2013 tarihli ve 28566 sayılı R.G.)(Değ. 25.10.2013-28802 s.R.G.)
- İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelik (30.03.2013 tarihli ve 28603 sayılı R.G.)
- Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik (16.04.2013 tarihli ve 28620 sayılı R.G.)
- İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği (25.04.2013 tarihli ve 28628 sayılı R.G.) (Değ. 02.05.2014-28988 s.R.G)
- Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik (30.04.2013 tarihli ve 28633 sayılı R.G.)
- Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (15.05.2013 tarihli ve 28648 sayılı R.G.)

- Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (15.06.2013 tarihli ve 28678 sayılı R.G.)
- İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik (18.06.2013 tarihli ve 28681 sayılı R.G.)
- Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik (02.07.2013 tarihli ve 28695 sayılı R.G.)
- Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşlerde Çalıştırılacakların Mesleki Eğitimlerine Dair Yönetmelik (13.07.2013 tarihli ve 28706 sayılı R.G. (Düz. 25.07.2013-28718 s. Mük.R.G.))
- Sağlık Kuralları Bakımından Günde Azami Yedi Buçuk Saat veya Daha Az Çalışması Gereken İşler Hakkında Yönetmelik (16.07.2013 tarihli ve 28709 sayılı R.G.)
- İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik (17.07.2013 tarihli ve 28710 sayılı R.G.)
- İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik (20.07.2013 tarihli ve 28713 sayılı R.G.)
- Elle Taşıma İşleri Yönetmeliği (24.07.2013 tarihli ve 28717 sayılı R.G.)
- Kadın İşçilerin Gece Postalarında Çalıştırılma Koşulları Hakkında Yönetmelik (24.07.2013 tarihli ve 28717 sayılı R.G.)
- Çalışanların Gürültü ile İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik (28.07.2013 tarihli ve 28721 sayılı R.G.)
- Kanserojen veya Mutajen Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik (06.08.2013 tarihli ve 28730 sayılı R.G.)
- Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik (12.08.2013 tarihli ve 28733 sayılı R.G.)
- Askeri İşyerleriyle Yurt Güvenliği İçin Gerekli Maddeler Üretilen İşyerlerinin Denetimi ve Teftişi İle İlgili Yönetmelik (16.08.2013 tarihli ve 28737sayılı R.G.) (Değ. 04.02.2013-28903 s.R.G.)
- Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik (16.08.2013 tarihli ve 28737sayılı R.G.)
- Balıkçı Gemilerinde Yapılan Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik (20.08.2013 tarihli ve 28741 sayılı R.G.)
- İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analizi Yapan Laboratuvarlar Hakkında Yönetmelik (20.08.2013 tarihli ve 28741 sayılı R.G.)
- Çalışanların Titreşim ile İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik (22.08.2013 tarihli ve 28741 sayılı R.G.)
- Geçici veya Belirli Süreli İşlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Hakkında Yönetmelik (23.08.2013 tarihli ve 28741 sayılı R.G.)
- Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği (11.09.2013 tarihli ve 28762 sayılı R.G.)
- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği* (19.09.2013 tarihli ve 28770 sayılı R.G.)
- Yapı İşlerinde Sağlık ve Güvenlik Yönetmeliği (05.10.2013 tarihli ve 28786 sayılı R.G.)
- Tozla Mücadele Yönetmeliği (05.11.2013 tarihli ve 28812 sayılı R.G.)
- İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Desteklenmesi Hakkında Yönetmelik (24.12.2013 tarihli ve 28861 sayılı R.G.)
- Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik (30.12.2013 tarihli ve 28867 (Mükerrer) sayılı R.G.)

* Yeraltı ve Yüstü Maden İşletmelerinde Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Taslağı ile Sondajla Çalışmalarda Alınacak Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Taslağı birleştirilerek “Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Taslağı” olarak yeniden adlandırılmıştır.

Tebliğler:

- İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği (26.12.2012 tarihli ve 28509 sayılı R.G. (Değ. 29.03.2013-28302 s.R.G.) (Değ. 04.02.2013-28903 s.R.G.) (Değ. 18.04.2014-28976 s.R.G)
- Çok Tehlikeli İşlerde Görevlendirilebilecek (C) Sınıfı İş Güvenliği Uzmanları Hakkında Tebliğ (14.06.2013 tarihli ve 28677 sayılı R.G.) Açılan dava sonucunda Danıştay 10.Dairesince 2013/919 Esas no ile ilgili maddenin yürütmesinin durdurulması kararı verilmiştir. (Yürürlükten kaldırılmıştır.)
- Asbest Sökümü ile İlgili Eğitim Programlarına İlişkin Tebliğ (29.06.2013 tarihli ve 28692sayılı R.G.)
- Kişisel Koruyucu donanımla Teknik Komitesinin Oluşumu ve Görevlerine Dair Tebliğ (15.08.2013 tarihli ve 28741 sayılı R.G.)
- İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Çalışan Temsilcisinin Nitelikleri ve Seçilme Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ (29.08.2013 tarihli ve 28750 sayılı R.G)
- Gemi Adamları İaşe Bedeli Tespit Kurulu'nun 13.02.2014 tarihli Kararı (22.03.2014 tarihli ve 28921 sayılı R.G)

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelikler:

- Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik (08.02.2013 tarihli ve 28553 sayılı R.G.)
- İşletme Belgesi Hakkında Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik (10.02.2013 tarihli ve 28555 sayılı R.G)

Yürürlükten Kaldırılan Tebliğler

- Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalıştırılacak İşçilerin Mesleki Eğitimlerine Dair Tebliğin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Tebliğ (03.09.2013 tarihli ve 28754 sayılı R.G)
- Çok Tehlikeli İşlerde Görevlendirilebilecek (C) Sınıfı İş Güvenliği Uzmanları Hakkında Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (26.12.2013 tarihli ve 28863 sayılı R.G.)

Bakanlığımız iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi amacıyla önleyici teftiş yaklaşımını benimsemiştir.

Trafik şartlarına elverişsiz araçlarla ilgili olarak; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun " Araçların teknik şartlara uygunluğu" başlıklı 30'uncu maddesinde;

"Araçların, esasları yönetmelikte belirtilen şekilde ve tarzda teknik şartlara uygun durumda bulundurulması zorunludur.

a) Servis freni, lastikleri, dış ışık donanımından yakını ve uzağı gösteren ışıklar ile park, iken ve dönüş ışıkları noksan, bozuk veya teknik şartlara aykırı olan araçları kullanan sürücüler 80 Türk Lirası para cezası,

b) Diğer eksiklik ve bozuklukları bulunan araçlarla, görüşü engelleyecek veya bir kaza halinde içindekiler için tehlikeli olabilecek süs aksesuar eşya ve çıkıntıları olan araçları kullananlarla, karayolunu kullananlar için tehlike yaratacak şekilde olan veya görüşü engelleyecek ve çevredekileri rahatsız edecek derecede duman veya gürültü çıkaran araçları kullanan sürücüler 172 Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu maddenin (a) bendinde belirtilen eksiklik ve bozuklukları bulunan araçlar, teknik şartlara uygun duruma getirilinceye kadar trafik zabıtasınca trafikten men edilebilir, (b) bendindeki şartlara uymayan ve uyumsuzluğu trafik emniyetini tehlikeye düşürmeyecek nitelikte olan araçların şartlara uygun dununa getirilmesi ihtar olunur. İhtarda verilen süre için teknik şartlara uygun duruma getirilmediğinin tespiti halinde araç trafik zabıtasınca trafikten men edilir" hükmü mevcuttur.

Aynı kanununun "Araçların muayenesi" başlıklı 34'üncü maddesinde:

"Trafığe çıkarılacak motorlu araçların teknik şartlara uyup uymadığı ekonomik yapıları da. dikkate alınmak suretiyle belirli zamanlarda muayene edilerek tespit edilir.

Bu Kanuna göre, yaptırılması zorunlu olan mali sorumluluk sigortası geçerli teminat tutarları üzerinden yaptırılmamış araçlar, muayeneye alınmazlar.

Motorlu araçların muayenelerinin, yönetmelikte belirtilen süreler içinde yaptırılması zorunludur.

Muayene süresi dolmadan kazaya karışması sonucu yetkili zabıtaca muayenesi gerekli görülenler ile üzerinde değişiklik yapılan araçların ayrıca özel muayenesi zorunludur. Bu muayeneler öncelikle yapılır.

Karayollarında kullanılmakta olan araçların, teknik şartlara uyup uymadığı trafik zabıtasınca kontrol edilerek her an muayeneleri yapılabilir.

Muayene süresi geçirilen veya sahip değiştirme hali hariç, özel muayene yaptırılması zorunlu olduğu halde yaptırılmamış araçları kullanan sürücüler. 80 Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu araçlar trafikten men edilir ve en yakın muayene istasyonuna gönderilirler.

Muayene istasyonu açma yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişiler; muayeneleri süresi içinde yaptırılmayan veya geç yaptırılan araçlara ilişkin bilgileri, şekli ve içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenecek bir tutanak ile en yakın trafik kuruluşuna bildirir. Trafik kuruluşuna iletilen tutanaklar hakkında bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır" hüküm getirilmiştir.

Diğer taraftan; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca yayımlanan Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmeliğin "Muayene esasları" başlıklı 8'inci maddesinde;

"Ağır kusur: Aracın muayenesi sonucunda tamirine ihtiyaç duyulacak derecede eksiklikler tespit olunması halinde, söz konusu eksiklikler araç muayene raporuna işlenir. Bu eksikliklerin giderilerek aracın yeniden muayeneye gelmesi amacıyla; araç muayene raporunda bir aylık süre tanındığı belirtilerek aracın muayenesi bitirilmez ve araç trafik belgesi onaylanmaz.

Söz konusu raporun bir örneği aracı getirene verilir ve aracın tekrar muayenesi sırasında verilen rapordaki eksikliklerin giderilip giderilmediği kontrol edilir. Bir aylık süre içinde aynı muayene istasyonuna geline ikinci muayeneden muayene ücreti alınmaz. İkinci muayene tarihinden veya bir aylık sürenin dolmasından sonra geline muayenelerden muayene ücreti tam olarak alınır. Eksiklikler tamamlanmadığı sürece muayene işlemi tamamlanmış sayılmaz.

Emniyetsiz: Aracın; can ve mal emniyeti ile trafik güvenliği açısından tehlikeli olacak derecede kusurlarının/eksikliklerinin tespiti halinde muayenesi onaylanmaz. Bu tür araçlar için emniyetsiz araç tutanağı düzenlenerek durum trafik zabıtasına bildirilir.

Araçların muayeneleri sonucunda tespit edilen eksikliklerden nelerin hafif kusur, ağır kusur ve emniyetsiz grubuna girdiği Bakanlık tarafından belirlenir.

Araç Muayene Raporlarının İşleticide veya Alı İşleticide kalan nüshaları İşletici tarafından bilgisayar ağma girilir ve ayrıca arşivlenip saklanır.

Muayeneleri süresi içinde yaptırılmayan veya geç yaptırılan araçlara ilişkin bilgiler, şekli ve içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenecek bir tutanak ile en yakın trafik kuruluşuna bildirilir. Bu tutanaklar gerektiğinde/imkanlar ölçüsünde elektronik ortamda da bildirilebilir.

Yurt dışında ikamet eden veya ticari faaliyet nedeni ile sürekli yurt dışında bulunan araçların yasal süresi içinde muayenesinin yapılamaması durumunda, bu durumun belgelendirilmesi halinde, yurda giriş tarihinden itibaren bir ay içinde muayenesini yaptıran araçlara 2918 sayılı Kanunun 35'inci maddesinde yer alan % 5 fazla ücret tahsili hususu uygulanmaz" şeklinde hükümler yer almaktadır.